

Inhaia vsek dan nase so
delj in praznikov.

Issued daily except Sundays
and Holidays.

PROSVEТА

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOTE

LET—YEAR XV.

Cena lista

je 25.00.

Entered as second-class matter January 22, 1918, at the post-office

at Chicago, Illinois, under the Act of Congress of March 3, 1879.

Chicago, Ill., pondeljek, 17. aprila (April 17) 1922.

Subscription 25.00
Yearly.

Uredniški in upravilski pr
stori: 2857 B. Lawndale ave.

Office of publication:

2857 B. Lawndale ave.

Telephone: Lawndale 4635.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in section 1163, Act of Oct. 3, 1917, authorized on June 14, 1918.

STEV.—NUMBER 90.

RUDARJI V PENNSYLVANII ZMAGUJEJO.

Dolgi vlaki praznih vagonov v Connellsburgu pričajo o dobrem uspehu stavke.

DRUGE VESTI Z RUDARSKE FRONTE.

West Brownsville, Pa. — (Fed. Press. Poroka Art Shields.) — Dolgi vlaki s praznimi vozovi se pomečijo iz connellsburgske krovne okrožje, okraj Fayette, kjer se je več ko 30,000 delavev pridružilo stavki rudarjev in stolpilo v unijo United Mine Workers of America.

To je znamenje velike posamične zmage, katero je organizacija dosegla od kar traja stavka. Padev kapitalistične trdnjave v Connellsburgu je eden največjih triunfov. Izvzemši Logana in McDowellja v Zapadni Virginiji ga ni bilo trdnejšega neunijskega gnezda v Ameriki kot je bil Connellsburg, kjer so operatorji producirali 33 milijonov ton premoga in koksa v letu.

Od leta 1890 ni bilo tukaj najmanje delavske organizacije od kar je Henry C. Frick stri stavko jeklarskih delavev v Homesteadu, uničil staro unijo "vitezev dela" in ugonobil vsak poskus rudarjev, da bi se organizirali. Streleci v črnolistniku so bili na večni straži, da se ni prikralpel kak organizator v to peklenško dolino. Delodajalcem so ves čas skrbeli, da ni bilo med delavev potrebe solidarnosti; razepljali so jih versko in jezikovno.

Odborniki organizacije se sami čudijo rapidnosti stavkovnega gibanja med tukajnjimi delavci. Takega navdušenja za unijo in stavko še niso videli.

"Mi bi bili zastavkali že pred enim tednom, ako bi bil kdo prej prisel, da nas bi vodil," je rekel mlad ameriški rudar iz naselbine Fairchance, kjer se je vrnil shod delavev. Dodal je, da rudarji že dva meseca niso govorili od drugem kakor o strajku.

Dvesto rogov počiva. Rudarji večine teh rogov so kar sami zastavkali, ne da bi čakali na organizatorje. Zdi se, da so rudarji prejeli informacije že pred več tedni in se pripravili na strajk.

Organizatorji so razdelili na tisoče stavkovnih pozivov še pred 1. aprilom. Jamski delovodje in kompanijski čuvaji so bili presečeni, ko so našli pri šahtah naštite stavkovne pozive, ki so klicali rudarje v boj z opazko "ničesar ne morete izgubiti kakor verigo". Rudarji vedo, da ne morejo izgubiti ničesar. Slabša meza kot je zdaj — 20 centov od tone ali komaj četrtina uniske meze — res ne more več biti. V neunijskih rovih sploh ni nikakrsne leštvice. Delaveci so plačani od vožčkov raznih velikosti.

Nekaj manj ko 4000 premagajev je še na delu v okraju Fayette. Organizator William Feeney, ki vodi gibanje v tem okraju, upa, da bodo v začetku tega tedna tudi ti rudarji med stavkarji. Glavni stan organizacije je v West Brownsville, kjer bo najbrž sedež nove okrožne organizacije, ki se ustvari v connellsburgske dolini. Ta kraj je bil doslej neke vrste "ničgavo ozemlje" med organizacijami zapadne in centralne Pennsylvani.

Voditelji okrožja št. 5 pomagajo pri organizacijskem delu. Dobra pomoč so tudi druge strokovne unije v Brownsvillu, ki od prvega dne stavke sodelujejo pri organiziranju premagarov.

Washington, D. C. — Tukajnjim zastopnikom stavkujočih rudarjev so izvedeli, da se Hardingova administracija pripravlja za posredovanje med operatorji in rudarji. Administracija ima baje nečakne predloga, ki jih predloži obema strankama. Konferenco sklice Harding sam ali ga tajnik delavskega departmента Davis po navodilu predsednika.

(Dalej na 3. strani.)

ČE BI ČE BI DELAVCI LE RAZUMELI, KAKO VELIKO MOG IMAO . . .

Seattle, Wash. — (Federated Press.) — 'V Ameriki je petdeset milijonov mezdnih delavev. Ako bi vsak delavec sistematično naložil svoje prihranke (najmanj dva dollarja mesečno) v delavski banki, bi delaveci v petih letih kontrolirali vse tekoče finance v deželi.'

Tako je dejal Walter M. McCaleb, upravitelj clevelandske banke organizacije lokomotivskih strojvodij — katera ima več ko štirinajst milijonov dolarjev premoženja — pred tukajnjim Centralnim svetom delavskih strokovnih unij.

RUSI OBLEGajo SEMJONA V JEČI.

Več tisoč ruskih naseljencev v New Yorku čaka na stamana, da mu napravijo mačjo godbo.

PRIEKAVA V SENATU SE NADALJUJE.

New York, N. Y. — Več tisoč Rusov, bivajočih na nižji Vzhodni strani New Yorka, je zadnji petek zvečer napolnilo ulice okrog policijske ječe v Ludlow streetu, v kateri je zaprt sibirski ataman "vseh" kazakov Semjonov. Rusi so pripravili Semjonovu mačjo godbo, s katero ga pozdravijo kadar hitro se prikaže iz ječe, ako kdo položi ranj poročivo v vsoči \$25.000. Štiriindvajset ur je preteklo, toda nihče se ni oglasil, da bi rešil poglavarja carističnih banditov iz zapora.

Mnogica okrog ječe je bila tako volika, da je zgradila ulični protest. Rusi sede na robih trotoarja, na železnih ograjah pred hišami, na stopnicah in celo na ploščatih strehah hiš naokrog policijskega poslopja in neprehenoma klječajo atamana, naj se prikaže, če je kak junak. Policijska rezerva je pripravljena, da prepreči eventualni napad na Semjonova, kadar zapusti ječo.

Senator Borah, predsednik senatnega odsaka za vzgojo in delo, je naznanih, da se bo nadaljevala preiskava, kako je prikel Semjonov v Združene države in s kakim namenom.

Semjonov ne more biti zasiščan, dokler je zaprt v New Yorku. Če ga izpuste proti poročtu in akodolovi newyorško sodišče, tedaj ga Borah pokliče na zasiščanje. Odsak se zdaj havi z vprašanjem, katera država je dala Semjonovu potni list v Združene države. To vprašanje postaja vedno bolj zagnetno; zdi se, da mu je dala Japonska potni list. Zasiščan je bil uradnik, ki zastopa državní department. Njegov odgovor je bil, da ne ve (!), katera država je dala potni list Semjonovu.

Borah je dejal v soboto, da povabi takozvanega "ruskega poslanika" Bahmetjeva, ki se vedno tiči v Washingtonu in "zastopa" rusko vlado, katera je že pet let mrtva, da pride na zasiščanje in pove, dali je v kakšni zvezki s Semjonovom.

MEZDA ELEKTROPNIH DELAVEV OSTANE NESPREMENJENA ZA ENO LETO.

New York, N. Y. — Mezda elektropnih delavev v New Yorku znaša devet in petdeset dolarjev na teden. Z drugimi besedami to pomeni, da ostane nespremenjena. Razsodbo je podal Lawrence T. Hinck, priznan od obe strank kot nepristranski razsodnik. Obe stranki sta se zavezali, da se pokorita njegovi razsodbi.

Podjetniki so zahtevali, da se tedenska meza zniža za sedem dolarjev. Naobratno so pa delaveci zahtevali, da se meza povira za pet dolarjev na teden. Zdaj je, da niso mogli in posledica je bila, da se sporno vprašanje predloži razsodbi.

Podjetniki so zahtevali, da se tedenska meza zniža za sedem dolarjev. Naobratno so pa delaveci zahtevali, da se meza povira za pet dolarjev na teden. Zdaj je, da niso mogli in posledica je bila, da se sporno vprašanje predloži razsodbi.

PROFIT VZNEMIRJA TUDI DOBRE KAPITALISTIČNE DUŠE.

SHOD DELNIČARJEV SUBMARINE BOAT KOMPANIJE NI POTEKEL MIRNO.

Kakšni so bili odgovori na izstavljeni vprašanja od strani delničarjev, pa javnost ne ve.

New York, N. Y. — Dve sto delničarjev Submarine boat kompanije je obdržalo letni shod, na katerem je bil majhen prepriček, o katerem večino delničarjev seveda poroča, da je bil malo "nemiren". O shodih delavev seveda poroča to časopis, je drugače, ako se ha njem pojavi opozicija. O delavskem shodu pravijo, da je bil "hrapen" ali pa "izredno vihar."

Slo se je namreč zaradi profitorjev. Izvedelo se je, da je bil malo o tem, kar se je vrnil na shodu. Ampak zdi se, da so se delničarji razdelili v dve skupini in da je imela vsaka stranka svojo kandidatsko listo upravnega odbora. Na pr. stranks, ki ni bila zastavljena v upravnem odboru, hoče imeti tudi zastopatvo, stara garda se pa brani in noče priznati nobenega kandidata, ki ga ni sama postavila, da je izvoljen v upravnem odboru. Tak spor povzroči, da se delničarji oborože s pobilastimi odstotnimi delničarjev. Taka pobilastila so dobra municija, s katero se lahko delničar bojuje za kontrolo v kompaniji. Pobilastila reprezentirajo glasove odstotnih delničarjev. Ko odhajajo, te vrstice v tisk, še ni znani izid boja.

Nekateri radovedni delničarji so hoteli izvedeti, kako je kompanija obravalo zadnji dve leti. Zanimali so se tudi za početje družbe v vojnem času, ko je kompanija imela dobitek od tega dela strojev za uničevanje, in povzročanje smrti. Delničarji so hoteli izvedeti, kam so ali profiti, ki jih je družba nagromadila v vojnih letih. In radovedni so bili, zakaj so bile dovoljene izredno visoke nagrade Henry Caroevi, da je zagradila ulični protest. Rusi sreči, da je moralna nareditev. Rusi sede na robih trotoarja, na železnih ograjah pred hišami, na stopnicah in celo na ploščatih strehah hiš naokrog policijskega poslopja in neprehenoma klječajo atamana, naj se prikaže, če je kak junak. Policijska rezerva je pripravljena, da prepreči eventualni napad na Semjonova, kadar zapusti ječo.

Taka vprašanja so se ponavljala, ali če je kdo nanje odgovoril, vedo tisti, ki so bili navzoči na shodu. Pač se pa po mnenju delničarjev to stvari, katera ne gredo nikomur drugemu, kot delničarjem. In zaradi tega so se potrudili, da javnost ne izvede načrta, kar je važno zanje in želite hitro. Oni občutijo globoko in govorje resno. Ali oni so ljudje zdrave človeške pameti in prehod iz vojne v novo vlado se bo vrnil bolj mirno kot v Ameriki ali drugih deželah. Prijatelji Irake se ne bodo prenagliili s sodbo in izkazalo se bo, da je bila njih akcija pametna. Irake je danes mirna in skoraj nima nemirov.

V Ulsterju obdržava bogati vladajoči razred historične in temne stike s torijem na Angleškem. Lloyd George in Churchill bi težko preklicala, ako bi načrivali tak poizkus, obljube, storjene od njunih torijskih podanikov, da se ne umeščajo ulsterska nasilja, ki slone na željah ulsterskih biznisov in finančnih sil, da se delavce pocepijo na umeren način v verskih in političnih zadevah. Mc Colough, ki ima proste roke, je povedal tole o položaju na Irskem.

Predvsem ni politični spor na Iraku med zagovorniki svobodne države in republike tako resen in hudo, kot si ga predstavlja ameriški čitatelji, ki čitajo brzjavke, sestavljene v Britaniji. Med ljudi vseh političnih strank, ki so prenašali vse preizkušnje in nevarnosti v vojni za odpravo britanske okupacije, ne prihajajo nove ideje o bodočnosti njih dežele. Hitro. Oni občutijo globoko in govorje resno. Ali oni so ljudje zdrave človeške pameti in prehod iz vojne v novo vlado se bo vrnil bolj mirno kot v Ameriki ali drugih deželah. Prijatelji Irake se ne bodo prenagliili s sodbo in izkazalo se bo, da je bila njih akcija pametna. Irake je danes mirna in skoraj nima nemirov.

V Ulsterju obdržava bogati vladajoči razred historične in temne stike s torijem na Angleškem. Lloyd George in Churchill bi težko preklicala, ako bi načrivali tak poizkus, obljube, storjene od njunih torijskih podanikov, da se ne umeščajo ulsterska nasilja, ki slone na željah ulsterskih biznisov in finančnih sil, da se delavce pocepijo na umeren način v verskih in političnih zadevah. Mc Colough, ki ima proste roke, je povedal tole o položaju na Irskem.

Arabska revolta v Palestini. Jeruzalem, 16. apr. — Arabski voditelji pozivajo svoje pristalke, da ne potrudijo, da javnost ne izvede načrta, kar je važno zanje in želite hitro. Oni občutijo globoko in govorje resno. Ali oni so ljudje zdrave človeške pameti in prehod iz vojne v novo vlado se bo vrnil bolj mirno kot v Ameriki ali drugih dežalah. Prijatelji Irake se ne bodo prenagliili s sodbo in izkazalo se bo, da je bila njih akcija pametna. Irake je danes mirna in skoraj nima nemirov.

Arabska revolta v Palestini.

Jeruzalem, 16. apr. — Arabski voditelji pozivajo svoje pristalke, da ne potrudijo, da javnost ne izvede načrta, kar je važno zanje in želite hitro. Oni občutijo globoko in govorje resno. Ali oni so ljudje zdrave človeške pameti in prehod iz vojne v novo vlado se bo vrnil bolj mirno kot v Ameriki ali drugih dežalah. Prijatelji Irake se ne bodo prenagliili s sodbo in izkazalo se bo, da je bila njih akcija pametna. Irake je danes mirna in skoraj nima nemirov.

Vreme.

Chicago in okolica: V torek ne-

DELAVCI, KI NE MISLI NA JUTRI, JE NAJBOLJŠI — ZA KAPITALISTE.

Chicago, Ill. — (Feder. Press.) — Predstavnik železniške družbe v Texasu je izjavil pred vladnim železniškim odborom — pred katerim se je vrnil zadnji dan zasiljanje glede namernavnega ponovnega znižanja mezd železniškim delavcem na progah — da družba lahko dobre Mehičane in zamorece, kdo nočejo domačini delati za sijo mezo. "Zamorec zahteva le delo, da si danes napolni trebuš, na-jutri pa ne misli nič," je rekel magnat.

MAŁA SLIKA O RAZMERAH NA IRSKEM.

BOGATI RAZRED V ULSTERU. JU OMORČAVA ŽE VEDNO TEMNE STIKE S TORIJKO NA ANGLEŠKEM.

Za dano svojih namenov se poslujejo verski podstigani.

Washington, D. C. (Fed. Press.) — Sem je dosegel prof. T. A. Smiddy, ki ga je odposiljal irska parlament kot svojega poslanika v Združ. države, in se nastavil v prostorih za poslanstvo. On bo oficijelno zastopnik Irake, dokler traja spor med zagovorniki svobodne države in irske države in irske republike. Storil je takoj v zvezo z ljudmi, ki želijo Irski vse dobro.

Zastopnik Federaliziranega državnega člena je novi poslanik dejal, da ne more razvajati o političnih starih. Mc Colough, ki ima proste roke, je povedal tole o položaju na Irskem.

Predstavnik Federaliziranega državnega člena je novi poslanik dejal, da ne more razvajati o političnih starih. Mc Colough, ki ima proste roke, je povedal tole o položaju na Irskem.

Rakovski je dejal svojim kapitalističnim in imperialističnim pogostitvam — kakor je bilo kasneje poravnano — da sovjeti ne bodo nikdar dali naprej vključitev na Rusijo. Sovjeti delegati so povabilni tudi tri ruske delegate: Čičerin, Litvinova in Rakovskija. Sezamek je trajal pozno v noči in Lloyd George je pogostil povabljenje z večerijo. Razgovor se je vedeno skoval okrog ruske rekonstrukcije, toda Lloyd George poskus, da pridobi Ruso za kompromis, je bil brez uspeha.

Čičerin je dejal svojim kapitalističnim in imperialističnim pogostitvam — kakor je bilo kasneje poravnano — da sovjeti ne bodo nikdar dali naprej vključitev na Rusijo. Sovjet

PROSVETA

GLASILO SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOSTE
LASTNINA SLOVENSKE NARODNE PODPORNE JEDNOSTE

Cena oglasov po dogovoru. Rokopisi se ne vračajo.

Naročnina: Zedinjene države (iven Chicago) \$5.00 na leto, \$2.50 na pol leta in \$1.25 za tri meseca; Chicago \$6.50 na leto, \$3.25 za pol leta, \$1.65 za tri meseca, in na inozemstvo \$8.00.

Naslov za vse, kar ima stik z listom:

"PROSVETA"

2657-59 So. Lawndale Avenue, Chicago, Illinois.

"THE ENLIGHTENMENT"

Organ of the Slovenia National Benefit Society.

Owned by the Slovenia National Benefit Society.

Advertising rates on agreement.

Subscription: United States (except Chicago) and Canada \$5 per year; Chicago \$6.50, and foreign countries \$8.00 per year.

"MEMBER of The FEDERATED PRESS"

— 8 —

Datum v oblepjanju s. pr. (Marš 31-22) poleg vsega imenu na naslovu poslani do vam je s tem dnevnem potekom naročnina. Posovite je pravljeno, da se vam ne ustavi list.

ZGLEDI VLEČEJO!

To je star pregor, kateremu bi bilo treba še dodati, da v današnji družbi vlečejo pri podjetnikih le slab izgled. Ako tovarnar pravi, da hoče znižati delavcem mezzo zaradi nasprotnje konkurenco, mu bodo takoj sledili drugi tovarnarji in rekli, če ne znižajo delavske mezde, da bankrotirajo.

Kadar kateri podjetnik pravi, da je treba podaljšati delavni čas, ker ne more več vzdržati konkurenco, najde takoj veliko posnemalcev med podjetniki.

Med podjetniki so seveda tudi bele vrane. Najde se podjetnik, ki zniža delavni čas in površja delavcem mezzo. Ali tak podjetnik najde posnemalce? Ne posnema ga nikč, ampak zgodi se nekaj drugega. Drugi privatni bizniški interesi ga prav pridno napadajo v velebizniškem časopisu. Smatrajo ga izdajalca svojih koristi in udrihajo po njem z loparjem.

Tudi podjetnik, ki je skrajšal delovni čas ali prostovrijno površja mezzo svojim delavcem, ne obratuje svojega podjetja izgubo. Uvedel je boljšo upravo in obrat v svojo tovarno in zaradi tega lahko producira ceneje kot drugi tovarnarji. Njegovi konkurentje si nočejo beliti glave s takimi rečmi, ampak odlože butaro na rame delavcev, ki naj po njih mnemu nosijo posledice konkurenco.

Kako se podjetniki koljajo in prepirajo med sabo, da znižajo delavske mezde, nam pove dogodek, ki se je odigral v Winchendonu, Mass.

Neki tovarnar za pletenine ni hotel znižati mezde svojim delavcem. V tovarnah za igrače so bile mezde nizke. Posledica je bila, da so delavci v tovarnah za igrače opuščali delo in povpraševali za delo v tovarni za pletenine. Tovarnarji, ki so izdelovali igrače, so opazili, kaj se godi, in so šli k tovarnarju za pleteninarske izdelke. Rekli so mu, da naj zniža mezde, ker s svojim ravnanjem pohujanje delavcev, da zapuščajo delo v tovarnah za igrače. Pleteninarski tovarnar je odklonil znižanje mezde. Zdaj so šli drugi tovarnarji k trgovski zbornici, ki je odpisala deputacijo k tovarnarju in mu rekla, da mora znižati mezzo, kajti če tega ne storí, dela škodo drugim podjetnikom. Tovarnar se ni dal pregoriti.

In kakšne mislite so bile mezde? V tovarni za pletenine so v letu 1921 povprečno zasluzile delavke po \$18.60 na teden, v tovarnah za igrače pa \$13.11 na teden!

Prav lahko se reče, da pri podjetnikih ne vlečejo dobr izgledi. Mesto da bi podjetniki skušali posnemati podjetnika, ki je plačeval malo višjo mezzo, katera še nikakor ni odgovarjala postopeči draginji, so pa vsi podjetniki prisiskali na podjetnika, da zniža mezde. In ko to ni pomagalo, je prišel pritisk od združenih bizniških interesov!

ALI IMAJO MEZDE RES UČINEK NA CENO PRODUKTA?

Strokovni list čevljarske organizacije je prinesel zanimivo vest o ponudbi raznih podjetnikov za dobavo dvajset tisoč parov oficirskih čevljev. Podjetnikom je bilo naročeno, da pošljejo ponudbe za štiri vrste čevljev. Pričelo je bilo tudi pojasnilo, kako morajo biti čevljci izdelani. In kakšne so bile vposlane ponudbe?

Devet čevljarskih podjetnikov je vposlalo svoje ponudbe in te so bile za par čevljev: \$4.45, \$8.06, \$5.09, \$5.95, \$5.07, \$5.05, \$7.73, \$5.76 in \$5.75.

Ako pomislimo, da so stroški za delo v tovarnah, v katerih delajo organizirani delavci, povsod enaki, ker prejemajo delavci enako mezzo, kako je torej nastala ta razlika v ceni?

Ali najbolj značilno je pa dejstvo, da je kompanija, ki je že skozi več let poznana, da je protidelavska in svoje podjetje obratuje z neorganiziranimi delavci, poslala najvišjo ponudbo. Najcenejo ponudbo je poslala tvrdka, ki ima v svojih tovarnah le organizirane delavce!

To je doprinen dokaz, da delavska mezzo ne igra nobene vloge pri ceni produkta. Najbrž so pa profiti v tesnem stiku z visokimi cenami, ponekod pa nesposobno tovarniško vodstvo.

SLIKE IZ NASELBIN.

Coraopolis, Pa. — Lepo stvari se dogajajo. Nekateri so na stavki, drugi pa si užijo kar po deset do petnajst dolarjev na dan in se smejejo za hrbotom stavkarjev. Ali bono na ta način, pridi kdaj do zmage? Ne, nikdar in nikoli! Dokler imamo tako močne nasprotnike, si moramo maliti, da je dovolj, če nam nasprotujejo podjetniki in hi treba, da bi bili nasprotniki med delavskimi vrstami. Mislim, da je vsak delavec toliko izobražen, da ve, kaj pomeni stavka ali strijk, da se greda za boljši obstoju in za svobodo naroda, da se enkrat oprostimo vezi kapitalizma.

Strinjam se z dopisnikom iz Johnstowna, Pa., in menim, da je upravljen, ko trka na sreča delavstva, da se priključi organiziranom stavkarjem, kar bo njim v korist.

Samo ozrimo se malo na pretok in spoznali bomo, da moroči se smatrajo delavstva za drugo kot za predmet, ki se mora izkoričati. Kadar so šli v Francijo naši mladeniči, so jih navduševali, da usmrte kaiserja, sedaj pa ko se klatijo brezposelnim, pohabljeni po bolničnicah, sanatorijsih in so na cesti brez vsekoga zasluga, sedaj jim ti moroči ne dajo pomoči in je dan ne bodo, saj njim je dovolj, da so zase dovolj nagrabili tekmo vojne.

Zato bratje, ki delate v odprtih rovih, pridružite se stavkarjem in ravnjajte se po besedah Franke Podboja, kajti ako bo stavka izgubljena, bo padla krvida na vas. Potem bo preporno govoriti, da je bil čas, ko bi se bili takrat združili, ko so organizirani bratje stavkali.

So še nekateri bratje, ki trdijo, da smo morali stavkati za časa vojne in ne zdaj. Tega ne posmislijo, da je bil takrat cisto drugi položaj in smo bili plačani primično, ter nismo mogli delati kakor bi hoteli. Kdor ni hotel delati je takrat moral v vojno.

Zato pustite take predsedke, ker so neumestni. Danes je čas za stavko, ko smo prišli tako daleč. Združite se in lahko se boste zavedali, da ste storili svojo dolžnost, ko ste prejeli apel, da ste podali svojim organiziranim bratom roke in pomagali do zmage. — Joseph Fabec.

Rock Springs, Wyo. — Še eno tukajšnji lokalni list, katerega urednik ni zato, da bi pisal za napredek delavstva, piše, da so vrste premogarjev složne, da veda najlepši red in je stavka stototna.

Nam še na misel ne pride, da stavkamo, ker vse to imamo le za dobrodošle počitnice. Med rudarji in občinstvom vlača pri naša prava sloga in solidarnost, zato, kako podjetniki pričakujemo kakih nemirov, naj to le potrebljivo čakajo. Mi dobro vemo, da bi z nemiri skazili za nas dobro situacijo, zato vemo, kako se nam je obnašati.

Vse seje pri našem lokalnu so prekinjene. Saj jih tudi ni treba obdržavati, kajti vsakdo ve, kaj mu je storiti, to je, da mora biti miren in se previdno obnašati, kjer kjer se nahaja. Ko bo kaj izrednega, pa se bo lahko stavkarjem nazanil, da se vrši seja.

Menda se nas jako boje, ali pa hočejo pokazati, da smo nevarni ljudje, katere je treba stražiti, kajti vse polno novih stranikov je nastavljenih. Šerif jih je določil preečanje število za mesto in med njimi je doletela čast tudi Slovenca, za kar se mu je sevala ustreglo. Eni teh novih stranikov so delali z nami v Jami, a ker so zmožni varovati človeško civilizacijo, se jim je dodelila ta čast.

Ne vem, kako je to, da so ljudje tako pričeli zapuščati te kraje. Iz bližnjih okoliških kampov so vse oditi, da so ravnateli že končno pričeli prosi, naj ostanjo. Dajati so tudi že pričeli prostoto stanovanje, samo da ostanjo. Bojijo se pa, da jim ne bo mogoče več pričeti z obratovanjem v tej delčki divjega pelina, kadar se bodo enkrat spor povzeli.

V naši naselbini so zaprli razven štirih vse gostilne, čemur je najbrž vrrok, da so slutili prodajanje "mesedine". Njih mnenje je menda, da bi se stavkarje lahko napili in potem pričeli s kakovo raboko.

Kadar sem že zadnjih poročal,

torej ne dela pri nas noben unijaki premogar najsibro v rovu ali izven rova. Stojimo trdni v naši organizaciji kakor smo stali in takci mislimo, da smo nepremagi. Nismo napredni kot se čuje iz nekaterih naselbin, vendar želim, da bi bili napredni povsod vsaj toliko in nam sledili posebno v času stavke val. — Stavkar.

Gilbert, Minn. — Spomladnji dnevi so nastopili tudi v mrzli Minnesota. Snega ni več in narava je pričela pomalem ozelenevati pod blagodejnim vplivom topeljih solinjih žarkov.

Večernja šola se je zaključila dne 4. aprila. Kajih 140 učencev in učenek je bilo, ki so dosegli diplome, oz. drugi državljanški paip.

Zaventura mladenjev je blagodejno vplivalo na hudega pridiganja, ki je prenehal v vksam priblijanjem o ponočevanju. Gotovo se mu je priskutilo, da bi še kdaj povzročil tako neprijetne dišave na svoji obliki.

To sta samo dve slike, o dogodkih na Igu Rojaki, odprite oziroma ne boste slepi pri belem dnevu.

Opustite vse verske neumnosti in pojrite za duhom časa. Ne verujte v dogme glede večnega veselja na onem svetu, kajti oni, ki vam pravijo o njih, sami ne verujejo vanje. Oni hočejo imeti le življenje na tem svetu, drugo pa prepričajo vam.

Barberton, O. — Velikansko je bilo gromenje, da so se tresle gore. In rodila se je zopet miš. Vpitrje tukajšnjih veralkih blaženje je potihnilo. Strašno so parjeni zadnje čase, kajti uvidejili so, da ne gre kleti in se ljudje ne dajo voditi za nos s humbugom kot je bilo to neko.

Takoj, ko je došel gospod št. 3, je velika šestorica sklenila v razglasila, da bomo v čas in slavo božjo zdeli veliko in lepo cerkev in poleg nje tudi župnišče z lepim stanovanjem seveda, saj to se razume, da morajo gospod imeti lepo stanovanje. Taki gospodje pač ne bodo več stanovali v podzemeljskih luknjah kot so to delali predniki. Njihove sobe morajo biti opremljene z vsem učinkovitim. Celo gospodova kuhanica mora imeti prav prijetno stanovanje, že samo radi česa.

Torej na delo. Zgradite hišo

počitje, da ste res tako vneti zavoj, prodajte svoje hiše in denar enkrat z grajenjem, ker čim bolj boste odišali, manj pristaev boste imeli. Ljudje so pričeli že kar denar nazaj zahtevati, za kar pa naj bodo brez skrbi, da ga ne bodo dobili, kajti denar potrošen v take svrhe, je vržen proš. Zgodovina gradnje tukajšnje cerkve je slična oni od Noe- tove barke, samo da je Noe zgradil barko, o tukajšnji cerkvi pa je ni duha ne sluha.

Torej na delo. Zgradite hišo počitje, da ste res tako vneti zavoj, prodajte svoje hiše in denar enkrat z grajenjem, ker čim bolj boste odišali, manj pristaev boste imeli. Ljudje so pričeli že kar denar nazaj zahtevati, za kar pa naj bodo brez skrbi, da ga ne bodo dobili, kajti denar potrošen v take svrhe, je vržen proš. Zgodovina gradnje tukajšnje cerkve je slična oni od Noe- tove barke, samo da je Noe zgradil barko, o tukajšnji cerkvi pa je ni duha ne sluha.

Posebno težko je zastaviti delavcem, ki nimajo svojih stanovanj, da stanujejo po kompanijskih hišah. Omi, ki imajo svoje hiše, ne občutijo stavke tako hudo, ker drugega ni kot na delo ne gredo, to je vse.

K nam so prišli takozvani "rangerji" ali strelec, ki pa jih ni bilo veliko število in superintendant jih je zapoldil od tu, če da nimajo česa iskati, ker je vse mirno in jih ne potrebujejo. V resnicu tu ne rabimo nikakih pretepačev.

Danes je pri nas naleteval sneg in pritisnilo je zelo mrzlo vreme, da se bo zopet potrebovalo več premoga za kurjava. Prejšnje dneve smo imeli tako toplo vreme, tako da so travniki večno

zeleno in ne poselenci.

V jeseni bomo zopet imeli volitve za državne uradnike. Prijeti, delaveci, koga bomo volili tedaj? Ali zopet te, ki se bratijo podjetniki, ki nam hočejo vedno trgati plačo in akro treba podjetnikom nastopati proti nam, pošljite kar eč polk milice v državo? Postaviti moramo na odgovorna mesta može, ki bodo delovali za naše interese, torej izvoliti jih moramo iz svoje sredine.

Čudno se zdi človeku, da začne premišljevati zakon v naši državi, ki je urejen tako, da se z njim sežijo samo podjetniki. To je prav znamenje, da delaveci v naših uradnikih nastopajo kar eč polk milice v državo?

Postaviti moramo na odgovorna mesta može, ki bodo delovali za naše interese, torej izvoliti jih moramo iz svoje sredine.

Čudno se zdi človeku, da začne premišljevati zakon v naši državi, ki je urejen tako, da se z njim sežijo samo podjetniki. To je prav znamenje, da delaveci v naših uradnikih nastopajo kar eč polk milice v državo?

Čudno se zdi človeku, da začne premišljevati zakon v naši državi, ki je urejen tako, da se z njim sežijo samo podjetniki. To je prav znamenje, da delaveci v naših uradnikih nastopajo kar eč polk milice v državo?

Čudno se zdi človeku, da začne premišljevati zakon v naši državi, ki je urejen tako, da se z njim sežijo samo podjetniki. To je prav znamenje, da delaveci v naših uradnikih nastopajo kar eč polk milice v državo?

Čudno se zdi človeku, da začne premišljevati zakon v naši državi, ki je urejen tako, da se z njim sežijo samo podjetniki. To je prav znamenje, da delaveci v naših uradnikih nastopajo kar eč polk milice v državo?

Čudno se zdi človeku, da začne premišljevati zakon v naši državi, ki je urejen tako, da se z njim sežijo samo podjetniki. To je prav znamenje, da delaveci v naših uradnikih nastopajo kar eč polk milice v državo?

Čudno se zdi človeku, da začne premišljevati zakon v naši državi, ki je urejen tako, da se z njim sežijo samo podjetniki. To je prav znamenje, da delaveci v naših uradnikih nastopajo kar eč polk milice v državo?

Čudno se zdi človeku, da začne premišljevati zakon v naši državi, ki je urejen tako, da se z njim sežijo samo podjetniki. To je prav znamenje, da delaveci v naših uradnikih nastopajo kar eč polk milice v drž

PROSVETA

IZ DELAVSKEGA SVETA.

(Federated Press).

Gompers in Foster v debati.
Gompers, predsednik Ameriške delavsko federacije in zagovornik rokodelskega unijonizma, in Wm. Z. Foster, znani voditelj jeklarske stavke in zagovornik industrijskega unijonizma, kateri je bil zadnje leto v Sovjetski Rusiji, bosta na javni debati v Chicagu razpravljala o vprašanju združenja strokovnih unij in po industrijsah. Datum debate še ni določen. Debata bo vsekakor zanimiva in udeležba bo nedvomno ogromna. Gompers je prišel zadnji teden v Chicagu, ko je prejel resolucijo Čikaške delavske federacije, ki se je dvakrat izrekla za industrijsko formo unije. Sklical je izredno konferenco zastopnikov unij v hotelu Morrison in jih prisel očetevati zaradi omenjene resolucije. Obtožil je voditelje gibanja za industrijske unije, da so boljševiki, in jamrili, da so se v čikaške unije vrnilii "radikalci, ki zdaj vrtajo od znotraj in ugrožajo organizacije." Pri tem jamranju sta mu pomagala Emmet Flood, mednarodni organizator, in Oscar Nelson, podpredsednik čikaške federacije John Fitzpatrick, predsednik federacije, Foster in drugi so pa krepko odgovorili Gompersu, da čikaške unije korakajo z duhom časa naprej in da je združenje po industrijsah absolutno potrebno, ako hočejo delaveci v Ameriki kaj doseči. Foster je dejal, da gibanje, katerega on podpira, ni v nobeni zvezi z l. w. w.-izmom niti z idejo "ene same velike unije". On priporoča toliko unij kolikor je industrijski in nič manj.

Mazde železničkih delavcev.
Frank P. Walsh, pravni zastopnik organizacije železničkih delavcev, ki delajo na železničkih progah, je zadnji teden aranžiral "človeško razstavo delavcev" pred vladnim železničkim delavskim odborom. Poklicnik je več delavcev z ženami in otroci iz raznih krajev dežele, da pričajo pred odborom, kako žive ob sedanjih mezdih, ki je že dovolj beraška, toda železnički družbi jo hočejo še znižati. In progovori delavcev so prisuli o njihovi bedi. Prejemajo od \$70 do \$140 mesečno, toda življenjske potrebošči jih stanejo še enkrat politiko. Vsi so zadolženi. Žena jemljejo penilo ali pa hodijo v tovarno, da pomagajo soprogom odganjati glad od hiše. F. J. Weipert iz Denverja je povedal, da je s svojo ženo stanoval tri leta v starem tovornem vagonu, ker ni mogel plačevati stanarine hišnim posetnikom. Ko je zbolela njegova žena, se je zadolžil za \$300, katerih še danes ne more vrniti. Otroci teh delavcev so podhranjeni in bolehati, ker nimajo redilne hrane. Žena Josepha Sabonija iz Milwaukeeja je povedala, da si je morala izposoditi staro suknjo, da je mogla priti v Chicago. Žena je prosila: "Ne znižajte mezde mojemu možu, ker še zdaj slabu živimo."

Polojaj v Južni Afriki. Rudarji, katerim je vrlada strela stavko z oboroženo silo zadnji mesec, so se vrnilni na delo. Vlada je obljubila rudarjem, da dobre "grimirne mezde", ampak do danes še čakajo. Okrog 600 rudarjev je v zaporu. V industrijsah vlada velika stagnacija. Kriza v Južni Afriki je splošna.

SODNIK DOVOLIL PRETEP.
Atlantic City, N. J. — Webster Risley je zatožil Thomasa Curtisa, da mu piše obrekljiva pisma in ga obrekuje v javnosti. Risley je velik in močan hrust, dočim je Curtis majhen in slaboten človek. Sodnik Clarence Goldenberg je svetoval tožitelju, da lahko povravnja zadevo izven sodišča, ker je "videti dovolj moža." Sodnik je rekel: "Ko bosta zunaj, ga dobro namlatite in stvar bo končana," lep sodnik!

Ruski monarhisti snujejo atentate.
Berlin, 16. apr. — Tukajšnji ruski sovjetski zastopniki so informirali nemško vlado, da je prišla v Berlin skupina russkih monarhistov iz Sofije, ki nameravajo ubiti Karla Radeka, sovjetskega diplomata. Radek je v Berlinu in tvori vez med Genovo in Moskvo. "Rote Fahne" poroča, da vodja zastopnikov je prejšnji ruski oficir Maasliki, ki je bil zapleten v lastno krontatsko revolto.

OSTANKI KOLČAKOVIH IN SEMIJOVOVH RANDITOV ŠE ROGOVILJO.

Podpirajo jih Japonci, in banditje napadajo ljudstvo in čete Daljnovožtočne republike.

New York, N. Y. — Ostanki Kolčakovih in Semijonovih čet, katero podpirajo Japonci, napadajo po izjavi D. E. Skvirskega, člena trgovske komisije Daljnovožtočne republike, ljudstvo in čete Daljnovožtočne republike.

"Te čete," pravi Skvirskij, so bile po brzjavkah, katere sem ravnomer prejel od naše vlade, spremljene od Japoncev v japonskem okupacijskem pasu, v katerem po sporazumu dan 19. aprila 1920 med Japonci in lokalno vlado, ne morejo bivati ruske čete."

Izjavil je, da je bil po nekem drugem sporazumu tudi ustvaren tak neutralni pas za ruske in japonake čete, toda Japoneci so prelomili sporazum in so podlagali k napadu na čete Daljnovožtočne republike, pri katerem so bili japonski agenti teheni, poleg pa še napodenji v beg.

"Japonski napadi še trajajo," je rekel Skvirskij, zdaj so pa došla poročila iz Tokija, da čete Daljnovožtočne republike napadajo Japonece.

"Starje japonske potze se nadaljujejo. Zdaj gledajo, da dober priliko, da lahko podaljšajo svojo okupacijo v Sibiriji. Toda vlada Daljnovožtočne republike jim ne bo dala take prilike.

"Na konferenci v Darienu so Japoneci vztrajali, da se jim podle posebne pravice in privilegiji, s katerimi bi dobili kontrolo nad Daljnovožtočno republiko. Vlada je to odkilonila, toda pripravljeni je podpisati pogodbo na principu enake in enakopravne prilike.

"Ta odkilonitev vlade pojasnjuje agresivne akcije Japoncev. Vas poročila iz Tokija, da je Daljnovožtočna republika pristala na japonske zahteve, so napačna. Daljnovožtočna republika se nikdar ne podvrže japonski kontroli. Ako Japoneci ne izpraznijo Sibirijske, tedaj čakajo v bodočnosti resne zmešnjave.

NESPORAŽUM GLEDE ŠTEVILA MOŠEVJA V MORNARICU.

Washington, D. C. — Kelly, predsednik zboriščnega pododseka v mornariških zadevah, je po podatkih, prejetih od mornariškega tajnika Denbyja, prišel do zaključka, da potrebujejo 50,000 mornarjev, da lahko pošiljejo mostro na ladje ameriške mornarice. Temu je dodal še rezervo pet najst tisoč mož na suhem in je začkal. Naročil je detektivom, da morajo za vsako ceno izvajati malopridneža, ki si je dovolil tako šalo z detektivskim birojem.

Narodno društvo za znižanje oroževanja pravi v svojem bullettenu, da se predsednik Harding v mornariški tajnik Denby odaljila od faktov, ako zahtevata od 90,000 do 80,000 mornarjev za brodovje.

STAVKA KROJAČEV PRI TVRDKI J. & S. POLACHEK V MILWAUKEE.

Milwaukee, Wis. — Člani organizacije krojačkih delavcev Amalgamated Clothing Workers' Union so bili obveščeni, da je stavka pri tvrdki J. & S. Polachek.

Delodajalec je prava delodajalska starina, ki bi najraje videl, da delaveci garajo od solnčnega vzhoda do solnčnega zahoda za par grošev na dan. Kar zapasti ni mogoče, da bi delaveci pri njem delali štiri in štirideset ur v tednu, ne da bi jim bila znižana mezda. Drugi krojački mojstri, ki delajo za naročnike, so sprejeli pogoje, ta starina se je pa odločila, da se vsem postavi po robu.

To ga seveda zdaj stane denar. On, njegov sin, njegov netjak in se pol tučata pretepečev in trije policej strafijo pest stavkokavez v njegovi delavnici, kamor se zdaj preselil in kamor ni hotel svojih starih delavcev vzeti s seboj, ki so mu takorečo to novo poslopje zgradili. Nekateri starci delavci so zanj garali skozi dvajset let. Z njim vred so osivel. Zdaj jih je odslobil. Pač stara usoda za delavce.

Stavkovni položaj v mestu je ugoden, kajti med pravimi delavci je solidarnost vedno doma.

Delavec brez delavškega časa. — Tukajšnji ruski sovjetski zastopniki so informirali nemško vlado, da je prišla v Berlin skupina russkih monarhistov iz Sofije, ki nameravajo ubiti Karla Radeka, sovjetskega diplomata. Radek je v Berlinu in tvori vez med Genovo in Moskvo. "Rote Fahne" poroča, da vodja zastopnikov je prejšnji ruski oficir Maasliki, ki je bil zapleten v lastno krontatsko revolto.

Delavec brez delavškega časa. — Tukajšnji ruski sovjetski zastopniki so informirali nemško vlado, da je prišla v Berlin skupina russkih monarhistov iz Sofije, ki nameravajo ubiti Karla Radeka, sovjetskega diplomata. Radek je v Berlinu in tvori vez med Genovo in Moskvo. "Rote Fahne" poroča, da vodja zastopnikov je prejšnji ruski oficir Maasliki, ki je bil zapleten v lastno krontatsko revolto.

JUSTIČNI TAJNIK OVIRA SPORAZUM.

Tako sodijo odborniki rudarske organizacije.

New York, N. Y. — Voditelji rudarjev, ki zdaj tukaj prisestvujejo konferenci za sporazum na antizacetnem polju, komentirajo odlok justičnega tajnika Daugertyja, da ostanejo otočniki zaradi veljavne, ki so bile vložene v Indianapolisu. Oni menijo, da je on s svojo izjavjo napravil oviro za sporazum.

"Podjetniki bodo še nadalje v bodočnosti izrabljali otočnike, kot izgovor, da se ne udeležijo razumevanja, ki je zelo želeno v Indianapolisu. Oni menijo, da je on s svojo izjavjo napravil oviro za sporazum."

"Podjetniki bodo še nadalje v bodočnosti izrabljali otočnike, kot izgovor, da se ne udeležijo razumevanja, ki je zelo želeno v Indianopolisu. Oni menijo, da je on s svojo izjavjo napravil oviro za sporazum."

"Podjetniki bodo še nadalje v bodočnosti izrabljali otočnike, kot izgovor, da se ne udeležijo razumevanja, ki je zelo želeno v Indianopolisu. Oni menijo, da je on s svojo izjavjo napravil oviro za sporazum."

"Podjetniki bodo še nadalje v bodočnosti izrabljali otočnike, kot izgovor, da se ne udeležijo razumevanja, ki je zelo želeno v Indianopolisu. Oni menijo, da je on s svojo izjavjo napravil oviro za sporazum."

"Podjetniki bodo še nadalje v bodočnosti izrabljali otočnike, kot izgovor, da se ne udeležijo razumevanja, ki je zelo želeno v Indianopolisu. Oni menijo, da je on s svojo izjavjo napravil oviro za sporazum."

"Podjetniki bodo še nadalje v bodočnosti izrabljali otočnike, kot izgovor, da se ne udeležijo razumevanja, ki je zelo želeno v Indianopolisu. Oni menijo, da je on s svojo izjavjo napravil oviro za sporazum."

"Podjetniki bodo še nadalje v bodočnosti izrabljali otočnike, kot izgovor, da se ne udeležijo razumevanja, ki je zelo želeno v Indianopolisu. Oni menijo, da je on s svojo izjavjo napravil oviro za sporazum."

"Podjetniki bodo še nadalje v bodočnosti izrabljali otočnike, kot izgovor, da se ne udeležijo razumevanja, ki je zelo želeno v Indianopolisu. Oni menijo, da je on s svojo izjavjo napravil oviro za sporazum."

"Podjetniki bodo še nadalje v bodočnosti izrabljali otočnike, kot izgovor, da se ne udeležijo razumevanja, ki je zelo želeno v Indianopolisu. Oni menijo, da je on s svojo izjavjo napravil oviro za sporazum."

"Podjetniki bodo še nadalje v bodočnosti izrabljali otočnike, kot izgovor, da se ne udeležijo razumevanja, ki je zelo želeno v Indianopolisu. Oni menijo, da je on s svojo izjavjo napravil oviro za sporazum."

"Podjetniki bodo še nadalje v bodočnosti izrabljali otočnike, kot izgovor, da se ne udeležijo razumevanja, ki je zelo želeno v Indianopolisu. Oni menijo, da je on s svojo izjavjo napravil oviro za sporazum."

"Podjetniki bodo še nadalje v bodočnosti izrabljali otočnike, kot izgovor, da se ne udeležijo razumevanja, ki je zelo želeno v Indianopolisu. Oni menijo, da je on s svojo izjavjo napravil oviro za sporazum."

"Podjetniki bodo še nadalje v bodočnosti izrabljali otočnike, kot izgovor, da se ne udeležijo razumevanja, ki je zelo želeno v Indianopolisu. Oni menijo, da je on s svojo izjavjo napravil oviro za sporazum."

"Podjetniki bodo še nadalje v bodočnosti izrabljali otočnike, kot izgovor, da se ne udeležijo razumevanja, ki je zelo želeno v Indianopolisu. Oni menijo, da je on s svojo izjavjo napravil oviro za sporazum."

"Podjetniki bodo še nadalje v bodočnosti izrabljali otočnike, kot izgovor, da se ne udeležijo razumevanja, ki je zelo želeno v Indianopolisu. Oni menijo, da je on s svojo izjavjo napravil oviro za sporazum."

"Podjetniki bodo še nadalje v bodočnosti izrabljali otočnike, kot izgovor, da se ne udeležijo razumevanja, ki je zelo želeno v Indianopolisu. Oni menijo, da je on s svojo izjavjo napravil oviro za sporazum."

"Podjetniki bodo še nadalje v bodočnosti izrabljali otočnike, kot izgovor, da se ne udeležijo razumevanja, ki je zelo želeno v Indianopolisu. Oni menijo, da je on s svojo izjavjo napravil oviro za sporazum."

"Podjetniki bodo še nadalje v bodočnosti izrabljali otočnike, kot izgovor, da se ne udeležijo razumevanja, ki je zelo želeno v Indianopolisu. Oni menijo, da je on s svojo izjavjo napravil oviro za sporazum."

"Podjetniki bodo še nadalje v bodočnosti izrabljali otočnike, kot izgovor, da se ne udeležijo razumevanja, ki je zelo želeno v Indianopolisu. Oni menijo, da je on s svojo izjavjo napravil oviro za sporazum."

"Podjetniki bodo še nadalje v bodočnosti izrabljali otočnike, kot izgovor, da se ne udeležijo razumevanja, ki je zelo želeno v Indianopolisu. Oni menijo, da je on s svojo izjavjo napravil oviro za sporazum."

"Podjetniki bodo še nadalje v bodočnosti izrabljali otočnike, kot izgovor, da se ne udeležijo razumevanja, ki je zelo želeno v Indianopolisu. Oni menijo, da je on s svojo izjavjo napravil oviro za sporazum."

"Podjetniki bodo še nadalje v bodočnosti izrabljali otočnike, kot izgovor, da se ne udeležijo razumevanja, ki je zelo želeno v Indianopolisu. Oni menijo, da je on s svojo izjavjo napravil oviro za sporazum."

"Podjetniki bodo še nadalje v bodočnosti izrabljali otočnike, kot izgovor, da se ne udeležijo razumevanja, ki je zelo želeno v Indianopolisu. Oni menijo, da je on s svojo izjavjo napravil oviro za sporazum."

"Podjetniki bodo še nadalje v bodočnosti izrabljali otočnike, kot izgovor, da se ne udeležijo razumevanja, ki je zelo želeno v Indianopolisu. Oni menijo, da je on s svojo izjavjo napravil oviro za sporazum."

"Podjetniki bodo še nadalje v bodočnosti izrabljali otočnike, kot izgovor, da se ne udeležijo razumevanja, ki je zelo želeno v Indianopolisu. Oni menijo, da je on s svojo izjavjo napravil oviro za sporazum."

"Podjetniki bodo še nadalje v bodočnosti izrabljali otočnike, kot izgovor, da se ne udeležijo razumevanja, ki je zelo želeno v Indianopolisu. Oni menijo, da je on s svojo izjavjo napravil oviro za sporazum."

"Podjetniki bodo še nadalje v bodočnosti izrabljali otočnike, kot izgovor, da se ne udeležijo razumevanja, ki je zelo želeno v Indianopolisu. Oni menijo, da je on s svojo izjavjo napravil oviro za sporazum."

"Podjetniki bodo še nadalje v bodočnosti izrabljali otočnike, kot izgovor, da se ne udeležijo razumevanja, ki je zelo želeno v Indianopolisu. Oni menijo, da je on s svojo izjavjo napravil oviro za sporazum."

"Podjetniki bodo še nadalje v bodočnosti izrabljali otočnike, kot izgovor, da se ne udeležijo razumevanja, ki je zelo želeno v Indianopolisu. Oni menijo, da je on s svojo izjavjo napravil oviro za sporazum."

"Podjetniki bodo še nadalje v bodočnosti izrabljali otočnike, kot izgovor, da se ne udeležijo razumevanja, ki je zelo želeno v Indianopolisu. Oni menijo, da je on s svojo izjavjo napravil oviro

OTOK ZAKLADOV.

Čudoviti doživljaji malega Jacka na suhem in na morju.

Angleško spisal R. L. Stevenson.
Poslovenil J. M.

(Dalej.)

Ah, vendar sem med tem časom dobro živel; nikdar si nisem odredil, kar mi je sreča pozelelo in spal sem sladko in jedel dobro vse svoje žive dni, razen kadar sem bil na morju. In kako sem začel? Pred jamboro, kakor ti?

"Dobro", je dejal drugi, "toda ves oni denar je sedaj izgubljen, ali ne? Po tem potovanju bi se ne smel več pokazati v Bristolu!"

"No, kje pa misili, da se nahaja sedaj?" je vprašal Silver po rogljivo.

"V Bristolu v bankah", je odvrnih njegov tovarš.

"Je bil tam", je rekel kuhan, "je bil tamkaj, ko smo dvignili sidro. Toda moja stara ženka ga ima sedaj vsega pri sebi. In goština je prodana s pravico in opravo vred; in stara dekla je odpotovala, da se snide z menoj. Povedal bi ti kje, ker ti župam; vendar nočem vzbudititi zavisti med tovarši.

"Ali moreš župati svoji ženki?" je vprašal oni.

"Gospodine sreče", je odvral kuhan, "si navadno malo zanjo med seboj in prav imajo verno mi. Toda jaz imam svoje navade. Ako kak tovarš kaj za krivi — ne bi hotel biti na istem svetu s starim Johnom. Bilo jih je nekaj, ki so se bali Pawa, in in nekaj, ki so se bali Flinta; toda Flint sam se je bal njega. Strašen je bil in drzovit. Najbolj divji mornarji na morju so bili Flintovi; sam zlodej bi se baliti z njimi na morje. No, jaz nisem bahač in sam vidiš, kako po domače ti delam državo; toda kadar sem bil jaz podkrmar, beseš jagnje ni bila za stare Flinte, morske paroparje. Da, tako je bilo na stari Johnovi ladji."

"Povedati ti moram", je odvral mladič, "prav nič se nisem mogel ogreti za ta posel do tega najdetra celo stvar ter nam naj:

pogovora s teboj John; sedaj pa: evo moje roke!"

"Imeniten fant si in razumen tudi", je odgovoril Silver in mu tako prisrčno stresal roko, da se je ved subelj: "in lepšega človeka za gospoda sreče niso videli moje oči nikdar."

Sedaj sem začel polagoma razumevati pomen njihovih izrazov. Z besedo "gospodje sreče" niso očividno misili nič več in nič manj kakor navadne morake razbojnike, in mali prizor, katerega priča sem bil slučajno, je bilo zadnje dejanje v pokvarjenju enega na krovu. Vendar sem bil kmalu oproščen teh stvari, kajti Silver je malo zaživil in prišel je tretji mož ter priselil k njemu.

"Dick je z nami", je dejal Silver.

"O, saj sem vedel, da bo Dick z nami", je odvrali glas krmara Izraela Handsa. "O, ni neuimen, ta Dick." In obrnil je svoj tobak v ustih. "Vendor glej", je nadaljeval, "tole bi jaz rad vedel. Barbecue: koliko časa bomo še čakali? Skoro sem do grla sit kapitana Smoletta; dovolj dolgo mi je stresal sitnosti, grom in strela! Rad bi prišel v ono kabino, da Njihovih jedil in vina itd. hočem."

"Izrael", je rekel Silver, "twoja glava ni dosti vredna in tudi nikdar ni bila. Vendar mislim, da si zmožen slišati, vaj, twoja ušesa so dovolj velika. Tole ti povem: ležal bi sprejet in se obnašal trezno, dokler jaz nedam znamenja; in zapomni si to, sin moj."

"No, ne rečem, da tega nočem storiti", je godrnjal krmar. "Kar bi pa rad vedel, je: kedaj! To je, kar bi rad vedel."

"Kedaj! Preklicano!" je zavril Silver. "No, ker hoček vedeni kedaj, ti pa povem. Kolikor mogoče pozno; to je kedaj. Tu imamo mornarje prve vrste, tega kapitana Smoletta, ki vodi tole po ladjo za nas. Tukaj sta sodnik in zdravnik z zemljevidom, in jaz ne vem, kje ga imam. In tudi ne, praviš. No, moje mnenje je, da naj sodnik in zdravnik voda jagnje na bili za stare Flinte, morske paroparje. Da, tako je bilo na stari Johnovi ladji."

"Povedati ti moram", je odvral mladič, "prav nič se nisem mogel ogreti za ta posel do tega najdetra celo stvar ter nam naj:

pomagata zvesti na ladjo. Potem bomo videli. Ako bi se mogel znesti na vas vse, potem bi pustil kapitana Smoletta, da nam vodi ladjo še pol pota nazaj, predno udarimo."

"Mislim, da smo sami mornarji tukaj na ladji", je rekel mladič Dick.

"Sami pomagači smo, hoček reči", je na kratko odgovoril Silver. "Mi znamo krmariti itd., kdo pa zna določiti smer pota? To je, gospodje, na kar vi vse vedno pozabite. Ako bi šlo po momem, bi nas kapitan Smolett vodil nazaj najmanj v pasatne vetrove; potem bi se ne mogli motiti. Toda jaz poznam te vrste ljudi, kakor ste vi. Zato pa naredim konec z njimi na otoku, kakor hitro bo stvar na ladji. Vendar vi niste srečni, ako niste piani. Preklicano sem se že naveličal voziti se z vami!"

"Le počasi, Dolgi John", je kriknil Izrael. "Kedo pa ti povzroči sitnosti?

"No, koliko depih ladij, mislite, sem jaz videl zajetih? In koliko čvrstih fantov sušiti se na solnem na sodnem dvorišču?" je odgovoril Silver. "In vse to samo zaradi te naglice in naglice in naglice. Ali me slišate? Marsikaj sem videl na morju, mislim. Ako bi se vam samo posrečilo določiti smer, študil za kako tečko proti vetrui ved ali manj, pa bi se že hoteli voziti v kočijah, kaj ne. Vendar vi ne. Vas dobro poznam. Jutri boste imeli svoja usta polna rumu, pa bo vse dobro."

"Vsak ve, da si kakor kak pridigar, John; vendar tukaj so bili še drugi, ki so znali ravno tako dobro krmariti in delati kakor ti", je rekel Izrael. "Imeli so radi nekajko šale. Niso bili tako togotni, nikakor, temveč so razumeli šalo kot dobiti tovarši."

"Tako!" pravi Silver. "No, kje pa so sedaj? Pew je bil eden te vrste in umrl je kot berač Flint tudi in umrl je valed rumna v Savansh. Da, bili so ljubčni mornarji, da Samo, kje pa so sedaj?"

"Toda", je vprašal Dick, "kadar jih primemo, kaj storimo vendor z njimi?"

"To je možak zame!" je zavril Silver.

"No, ker hoček vedeni kedaj, ti pa povem. Kolikor mogoče pozno; to je kedaj. Tu imamo mornarje prve vrste, tega kapitana Smoletta, ki vodi tole po ladjo za nas. Tukaj sta sodnik in zdravnik z zemljevidom, in jaz ne vem, kje ga imam. In tudi ne, praviš. No, moje mnenje je, da naj sodnik in zdravnik voda jagnje na bili za stare Flinte, morske paroparje. Da, tako je bilo na stari Johnovi ladji."

"Povedati ti moram", je odvral mladič, "prav nič se nisem mogel ogreti za ta posel do tega najdetra celo stvar ter nam naj:

pitkuhar z občindovanjem. "Tako je prav! No, kaj bi ti misil? Izpostaviti jih na suho, kakor sušnje? To bi ne bilo angleško. Ali jih pobiti na tla kakor živino? Tako bi naredili Flint in Bily Bones."

"Bili je bil pravi mož za to," je rekel Izrael. "Mrtvi ne grizejo, je dejal. No, sedaj je sam mrtev, sedaj ve sam, kako je tam; skozi to je kedaj kak grozovitež prial na varno, je bil Billy."

(Dalje prihodnjih.)

**SEVERUVA ZDRAVILA VZDRUŽUJEJO
ZDRAVE V DRUŽINAH**

**Za srbeči kožu-
rabite**

**SEVERA'S
E S K O**

Najlepšično zapestilo

Priporočljivo zo odpornoč
pri zdravljenju srbečice
in raznih kožnih bolezni.

CENA 50c

Vprašajte pri vašem lekarju.

**W. F. SEVERA CO.
CEDAR RAPIDS, IOWA**

POOBLASTILA

dela MATIJA SKENDER je 12 LET, za rojake po cevi Ameriki.

On že mora vediti, kako se po oblastila izdelujejo. Piši mu in razloži svoje zadevo, pa ti bo naredil vse pravilno, da ti ne bo mogoče grunt prodan s nepravilnim pooblastilom. Njegov naslov je 5227 Butler St., Pittsburgh, Pa.

(Advert.)

Za kuhanje piva doma
imamo v zalogi slad, hmelj, sladkor in vse druge potrebščine. Poskusite in se prigradijte, da je doma pri nas kuhanje vedno le najboljši in najčesnejši. Dobiti je tudi zbirko sodov, steklenic in raznih lončev, itd.

Mi vam dostavimo narodilo po posti, točno v vse kraje.

Grocerjam, sladčičarjem in v predačnicih imamo v zalogi doma primeren po-pust pri vsej narodili. Pišite po informacije na:

**FRANK OGLAR,
4401 Superior Avenue, Cleveland, Ohio**

**Znižana
vožnja.**

Kar so nekatere linije znatno znižale svoje cene, se nudi ugodna prilika onim, ki so namenjeni v kratkem v stari kraj. Pišite nam po cene in vnos red parolov.

Ako želite dobiti kakoge sorodnika iz starega kraja, nam pišite po tozadovna pojasnila.

Kadar pošljete denar v stari kraj, ne prezrite naše banke, ki Vam nudi točnost in niske cene.

Za vse nadaljnja pojasnila se obrnite na slovensko banke.

Zakajšek & Česar

70 — 9th Ave.,
New York City.

Vabilo na veselico in zabavo

katero priredi

SLOVENSKI DRAMATIČNI IN PEVSKI KLUB

"TRIGLAV"

v šolski dvorani v Chisholm, Minn., v nedeljo,
dne 23. aprila, t. l.

ZAČETEK TOČNO OB 7:30 ZVEČER.

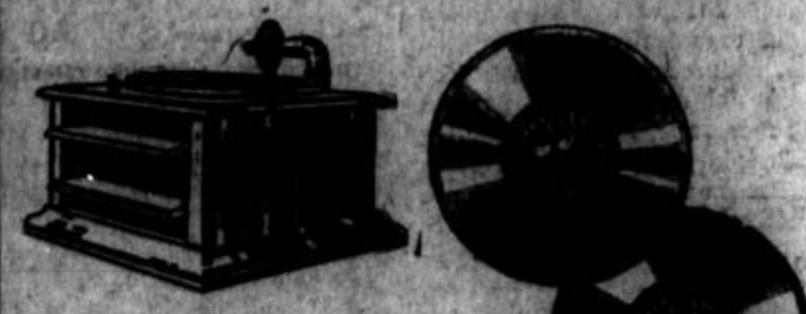
Ker je to najhobatejši program kar je še bilo danes na Chisholmu, Minn., in ker je namenjen ves čisti prebile te prirede za preprečevanje NARODNI DOM, upamo, da se bude vse slavno občinstvo vdeležilo te prirede. Naš klub se vam odjudo pripravlja za oblini poset in vam zagotavlja dovolj zabave in zadovoljstvo.

VSPORED:

- Pozdravni govor.
Nastop pevskih zborov.
1. Triglav..... Harm, (Jakob Aljaž)..... poje moški zbor.
2. Kadar Mlado leto. Harm, (Janez Laharnar)..... poje mladi zbor.
3. Nastopajo igralci: igro "Rasvalina življenja" v treh dejanjih — spisal F. S. Finigan.
A. (prvo dejanje igre.)
4. Slavec..... Harm, (Marko Bajuk)..... poje mladi zbor....
5. Drugo dejanje igre.
6. Luna sijec..... Harm, (Flajšman)..... poje mladi zbor.
7. Tretje dejanje igre.
8. Lepa načina domovina..... Harm (Ruhačič) .. poje moški zbor.

Vstopnina za moške 75c, ženske 50c, otroci 25c.

Pridite vse ob pravem času. Se priporoča ODBOR.

PRAV GLASNI COLUMBIA MOČNI GRAMOFON.

Cena za eno močno pero je \$30.00

Na dve perce \$35.00

Z vsakim gramofonom Vam damo za dar čisto zlati kravatno iglo vredno \$5.00, ženski pa damo fino broško zastonj.

To je pravi novi glasni Columbia gramofon in prave slovenske nove Columbia plošče, vsaka igra na obe strani, cena 75c, za ploščo. Vsak gramofon in vsaka plošča je nova in ne obrabljena to garantira nam vsemu. Mi smo edini pravi Columbia zastopniki za Columbia blago v Conemaugh. Plošče imamo v zalogi v vseh življenjih, pišite nam

Blago pošljemo po Expressu prvi dan ko dobimo Vaše naročilo. Ako ni blago cisto in novo' Vam vrнем denar. Pazite, da kje ne kupite obrabljeno blago za novo.

IVAN PAJK, 24 Main St., Conemaugh, Pa.

RAD BI IZVEDEL

za rojakinjo Anna Smočiš, sedaj omožena Ana Sehadl, doma v Rečici ob Savinji na Stajerskem, po domače Hlačunova. Slišal sem, da se je nahajala leta 1913 v Chicagu, Ill., in sedaj ne vem, kje je. Iskreno jo vsled zelo važne zadeve. Rojake prosim, če kdo ve za njen naslov, naj ga naznani, ako bode pa same čitala ta oglas, naj se prijava na moj naslov: Matt Felician, P. O. Box 92, Bear Creek, Mont.

(Advert.)

**ZEMELJA NA PRODAJ
V DRŽAVI COLORADA.**

Slovencem priporočam to zemljo, to je (Irrigation Land), ki je začasnica z deteljo, je prav poleg mesta Florence, Colo., vse okoli so premogorovi in oljnaté sesalke (pompe) v mestu je Smelterovna in ena Oil Refinery. Mesto šteje 4000 prebivalcev. Za napovednejša pojasnila obrnite se do mene.

Jack Chešnik,

P. O. Box 6, ... Florence, Colo.

(Advert.)

RAD BI IZVEDEL

za Jakob in Matija Glažar, prosim ju, naj se mi priglasita, jaz sem se sedaj naselil tukaj in želim, ter

prosim, da se osebno oglašata pri meni. Moj naslov je: John Glazar,

P. O. Florence, Colo.

(Advert.)

DENARNE POŠI-LJATVE V JUGO-SLAVICO ZA VELIKONOČ

Hitro, varno in poceni.

Dinarji in dolarji.

PAROBRODNE LISTKE ZA VSE ČRTE.

PIŠITE PO NAŠ CENIK

EMIL KISS, bankir,

133 SECOND AVE.,

NEW YORK, N. Y.

CUNARD-ANCHOR